

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA MAMAK BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	11
8.	EKLER.....	45

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu	1
Tablo 2: 2017 Yılına Ait Gelir ve Gider Bütçe Gerçekleşmesi Tablosu	1
Tablo 3: Tahakkuk Tahsilat Oranı Tablosu	41
Tablo 4: % 10'luk Limit Aşımı Tablosu	43

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mamak Belediyesi, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde çıkarılan ve 27.05.2016 tarih 29724 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Ayrıca günlük muhasebe kayıtlarının Kurumun kendi ihtiyaçları çerçevesinde oluşturulan ve özel bir firmaya ait paket muhasebe programı ile yapıldığı tespit edilmiştir. Kurumun kullanmış olduğu muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir.

Kurumun 2017 Yılı Gelir ve Gider Bütçesi ile gelir ve gider dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

2017 Mali Yılı Kesin Hesap Gider Bütçesi	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	58.537.419,00	49.646.179,64	85
SGK Dev. Prim. Giderleri	10.087.622,00	8.553.764,40	85
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	150.177.451,00	138.499.629,93	92
Faiz Giderleri	15.252.000,00	14.137.234,39	93
Cari Transferler (Paylar)	10.633.755,63	11.245.105,76	106
Sermaye Giderleri (Yatırımlar)	59.745.000,00	80.891.304,25	135
Yedek Ödenek	29.000.000,00	0	0,00
Toplam	333.433.247,63	302.973.218,37	91
2017 Mali Yılı Kesin Hesap Gelir Bütçesi	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Vergi Gelirleri	84.307.000,00	70.330.711,63	83
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.914.000,00	8.113.314,80	165
Alınan Bağış Ve Yardımlar	3.371.000,00	4.259.526,52	126
Diğer Gelirler	125.843.000,00	149.884.039,00	119
Sermaye Gelirleri	72.265.000,00	31.694.782,54	44
Red ve İadeler	-700.000,00	0	0
Toplam	290.000.000,00	264.282.374,49	91

Açıklama	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Bütçe Giderleri	290.000.000,00	264.282.374,49	91
Bütçe Gelirleri	333.433.247,63	302.973.218,37	91
Bütçe Gelir Gider Farkı	30.500.000,00	38.690.843,88	185,5

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
 - Geçici ve kesin mizan,
 - Bilanço,
 - Kasa sayım tutanağı,
 - Banka mevcudu tespit tutanağı,
 - Alınan çekler sayım tutanağı,
 - Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
 - Teminat mektupları sayım tutanağı,
 - Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
 - İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
 - Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
 - Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir

olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütölür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütölen denetimler; denetim prosedürleri ve teknikleri uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: “Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı” ile “Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı”nda Kayıtlı Olup Vadesinde Ödenmeyen Tutarların, “Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı”na Aktarılmaması

“360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı” ve “361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı”nda kayıtlı olup vadesinde ödenmeyen tutarların “368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına” aktarılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe Muhasebe Usulü Yönetmeliğinin, 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı başlıklı bölümünde:

“Hesabın niteliği

MADDE 278 – (1) Bu hesap, kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin erteleme veya taksitlendirme vadesinin bir yılı aşmayan kısımlarının izlenmesi için kullanılır.

Hesabın işleyişi

MADDE 279 - (1) Vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabı hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

Vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler bu hesaba alacak, 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı, 361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

Bu hesapta kayıtlı tutarlardan ilgili kurumlara yapılan ödemeler bu hesaba borç 103- Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilir.”

Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki hükümlere göre; 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı ve 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabında kayıtlı olup vadesinde ödenmeyen tutarların “368

Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına” aktarılması gerekmektedir.

Oysa Mamak Belediyesinde yaptığımız incelemelerde; 2017 yılsonu itibarıyla 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabında 991.074,34 TL, 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabında ise 1.234.288,17 TL olmak üzere toplam 2.225.362,51TL ödenecek vergi ve sigorta borcunun bulunduğu ancak bu tutarların “368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına” aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizin 2004 öncesi uzlaşma borcu hariç 368 hesapta takip edilecek vadesi geçmiş, ertelenmiş vergi, sigorta ve emekli sandığı borcu bulunmamaktadır. Uzlaşma borçları ise ilgili hesaplarda takip edilmektedir” denilmektedir.

Sonuç olarak Her ne kadar Kamu İdaresi tarafından 368 hesabında takip edilecek vadesi geçmiş, ertelenmiş vergi, sigorta ve emekli sandığı borcu bulunmadığı ifade edilmişse de bulguda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere yıl sonu itibarıyla “360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı” ve “361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı”nda kayıtlı olup vadesinde ödenmeyen tutarların “368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına” aktarılması gerekmektedir. Bu işlem yapılmadığı için 2017 yılı mali rapor ve tablolarında bahsedilen hesap alanlarında toplam 2.225.362,51.- TL hataya neden olunmuştur.

BULGU 2: Taşınmaz Kayıtlarının ve Değerleme İşlemlerinin Mevzuata Uygun Şekilde Yapılmaması

2017 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğe uygun şekilde yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir. Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik” çıkarılmıştır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “Kayıt şekli” başlıklı 7'nci maddesinde:

“(1) Kamu idareleri;

a) *Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar " başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2'deki 'Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda,*

b) *Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan ve Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 3'teki 'Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda,*

c) *Ek 1'deki Kayıt Planının "Orta Malları" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 4'teki 'Orta Malları Formu'nda,*

ç) *Ek 1'deki Kayıt Planının "Genel Hizmet Alanları" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 5'teki 'Genel Hizmet Alanları Formu'nda,*

d) *Tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6'daki "Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda" yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.*

(2) *Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.*

(3) *İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılır ve bu taşınmazlara ilişkin adet ve yüzölçüm toplamları belirtilir."*

Hükümleri yer almaktadır.

Aynı yönetmeliğin "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde:

"(1) Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.

(2) (Ek: 3/6/2014-2014/6455 K.) Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınır. Ancak;

a) Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlardan maliyet ve rayiç bedeli belirlenemeyen taşınmazlar,

b) Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazlar,

c) Ek 1'deki Kayıt Planının "Orta Malları" başlığı altında yer alan taşınmazlar,

ç) Ek 1'deki Kayıt Planının "Genel Hizmet Alanları" başlığı altında yer alan taşınmazlar,

d) Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazlar,

iz bedeli üzerinden kayıtlara alınır."

Denilmektedir.

Yönetmeliğin 5 ve 7'nci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde; belediyeye ait taşınmazlarının söz konusu yönetmelik ekinde yer alan "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda, Orta Malları Formu'nda, Genel Hizmet Alanları Formu'nda, Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda" yer alan bilgileri içerecek şekilde maliyet bedeli, rayiç değeri veya iz bedeli üzerinden değerlemelerinin yapılarak kayıtlarının tutulması ve bu formların esas alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekirdi.

Aksi takdirde; maddi duran varlıkların tamamının gerçek bedeli ve değeri üzerinden muhasebeleştirilmesi esas olduğundan, envanteri tam çıkarılamayan ve değerlemesi yapılmayan maddi duran varlık kayıtları gerçeği yansıtmayacak, mali tablo ve raporlarda gerçek bilgileri ve değerleri ile yer almayacaktır. Tüm maddi duran varlıkların envanteri çıkarılıp, değerlemesi yapılmadığı takdirde "500 Net Değer Hesabı" da gerçek değerini göstermeyecektir

Bu nedenle taşınmazlara ilişkin olarak envanter kayıtlarının yönetmelikte ayrıntılı olarak belirtilmiş formlar aracılığı ile yapılması ve değerlendirme işlemlerinin de aynı yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapılarak mali tabloların doğru ve tam bilgi üretebilmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; “Taşınmaz programı kullanıma açılmış olup bundan sonra aksaklığa sebebiyet verilmeyecektir. Belediyemizin tüm taşınmazları ayrı ayrı değerlendirilmiş olup bu taşınmazlar üzerinden yapılacak her işlem ilgili hesaplara yansıtılacaktır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olmakla birlikte, bulgumuzda belirtilen hatalı işlemler, mali tablolarda yer alan 250, 251 ve 252 kod numaralı taşınmaz hesaplarının doğruluğunu ve güvenilirliğini olumsuz etkilemektedir.

BULGU 3: Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Belediyenin, Ankara Belediye Hastanesi Yaptırma ve Yaşatma Derneğine tahsis ettiği “Mamak Ortatepe Parkı Kagir Bina”nın ve Türk Kızılayı Abidinpaşa Şubesine tahsis ettiği “Kartaltepe Kentpark İçi Sosyal Tesis Binası”nın muhasebe kayıtlarına alınmadığı anlaşılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nde 252 Binalar Hesabı 192’nci ve 193’üncü maddelerde açıklanmıştır. “Hesabın Niteliği” başlıklı 192’nci maddesinde aynen:

“Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.”

Denilmiştir.

“Hesabın İşleyişi” başlıklı 193’üncü maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrasında aynen:

“(7) Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.”

Şeklindedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği belediyenin tahsis ettiği taşınmazların muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden Binalar Hesabına alacak ve Net Değer hesabına borç, ayrılmış amortisman tutarının Net Değer Hesabına Alacak, Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydetmesi gerekirken söz konusu kaydın yapılmaması nedeniyle ilgili hesapların doğruyu ve gerçeği yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda bahsi geçen tahsisler irtifa hakkı olarak devredilip karşı kurumun taşınmaz hesaplarına yansımadağı için belediyemiz kayıtlarında kayıtlı değeri ile tutulmaktadır. Şayet irtifa hakkı olarak devir yapılmış olsaydı ilgili kurumların belediyemizdeki kayıtlı değeri üzerinden kendi taşınmaz hesaplarına yansıtılmaları gerekirdi. Böyle bir işlem yapılmadığından kamu maliyesinde dengesizlik oluşmaması için işlemler bu şekilde yürütölmektedir” denilmektedir.

Sonuç olarak Söz konusu tahsis edilen taşınmazların irtifak hakkının devredilmesi, mülkiyet hakkı halen kamu idaresinde olduğı için bulguda açıklanan muhasebe kayıtlarının yapılmasına engel oluşturmamakta olup, muhasebe kayıtlarındaki eksiklik ve hatalar, bulgumuzda belirtilen hesapların doğruluğunu ve güvenilirliğini olumsuz etkilemektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mamak Belediyesinin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesaplar hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Hazineye Ait Taşınmazların Satış Bedellerinden Tahsil Edilen %10'luk Payın 775 Sayılı Gecekondu Kanun Hükümlerine Göre Oluşturulması Gereken “Fonlar Adına Yapılan Diğer Kesintiler Hesabı”na Aktarılmaması ve Bu Payın Amacı Dışında Kullanılması

Gecekondu Kanunu Hükümlerine göre oluşturulması gereken “362.01.99 Fonlar Adına Yapılan Diğer Kesintiler Hesabı”nın hiç kullanılmadığı, fon hesabının belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazlarının satış bedellerinden aktarılması gereken payın amacı dışında kullanıldığı görülmüştür.

775 sayılı Gecekondu Kanununun “Fonların teşkili ve kullanılması” başlıklı 12’nci maddesinde; belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, Türkiye Emlak Kredi Bankasında, ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanacağı, 13’üncü maddesinde ise bu fonlarda toplanan paraların nerelerde kullanılması gerektiği açıklanmıştır.

775 sayılı kanunun 13 üncü maddesinde aynen:

“Buna göre 12’nci madde gereğince teşkil edilen fonda toplanan paralar, belediyelerce, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının izni alınmak şartıyla:

a) Bu kanundaki amaçlarda kullanılmak üzere arsa sağlanmasında, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan plan ve projelere göre halk konutu, nüve konut veya geçici misafir konutu yapılmasında,

b) İslah olunacak gecekondu bölgeleri ile yeniden tesis edilecek önleme bölgelerinin yol, meydan, kanalizasyon, su, elektrik ve benzerleri gibi kamu hizmet ve tesislerinin Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan projelerine göre yapılmasında veya onarılmasında,

c) Kendi bütçe imkânlarıyla karşılanamayan ve fakat bu kanun gereğince yapılması gereken tespit, harita alımı, plan ve projelendirme hizmetlerinde kullanılır. “

Denilmektedir.

Yukarıda mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere ilgili fonda biriken paralar 775 sayılı Kanunun 13’üncü maddesinde açıklanan yerlerde kullanılabilir, bunun dışındaki yerlerde kullanılamayacaktır.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun “Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir” başlıklı 5’inci maddesinde:

“... Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10’u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir. ...Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır. ...”

Denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin Fonun teşkili ve muhasebeleştirilmesine ilişkin “Belirli Bir Amaca Tahsisli Gelirler ve Alınan Paylar” başlıklı 18’inci maddesinin ikinci fıkrasında aynen:

“20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 12’nci maddesi gereği kurulan fonda toplanacak paralar gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedilir. Diğer taraftan gider bütçesinin ilgili tertibine tahsis amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ödenek konulur. Bu fondan yapılan harcamalarda 775 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslar uygulanır.”

Denilmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, 2017 yılı boyunca Hazine taşınmazlarının satışından kaynaklanan ve Belediyeye gönderilen tutarların toplamının 1.584.124,66 TL olduğu, bu tutarların tamamının hatalı bir biçimde 800.05.02.09.99 nolu “Diğer Paylar” Hesabına kaydedildiği görülmüştür. Ayrıca bu tutarlar için %10’luk fon payı ile %30’luk Belediye payı ayırımının Hazine tarafından yapılmadığı, dolayısıyla 775 sayılı Kanun gereği Fon hesabına aktarılması gereken %10’luk orana isabet eden tutarın Belediye tarafından bilinmediği, bununla birlikte 362.01.99 nolu “Fonlar Adına Yapılan Diğer Kesintiler Hesabı”nın hiç kullanılmadığı, dolayısıyla Belediyeye gelen bu payların yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine aykırı biçimde amacı dışında cari hesaplara aktarılarak belediyenin diğer giderleri için harcandığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Maliye Bakanlığı Ankara Milli Emlak Müdürlüğü ile gerekli yazışmalar başlatılmış olup, yapılan ödemelerin detaylı bir şekilde bildirilmesi istenmiştir.

Gelecek cevabı yazılar doğrultusunda gerekli hesaplar kullanılacaktır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından Maliye Bakanlığı Ankara Milli Emlak Müdürlüğü ile gerekli yazışmaların başlatıldığı ve gelecek cevap doğrultusunda hesapların kullanılacağı belirtilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Belediye Tarafından Kiraya Verilen Taşınmazın Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Belediye tarafından kiraya verilen 84 Adet taşınmazın duran varlıklarla ilgili hesaplarda izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “990 - Kiraya verilen duran varlıklar hesabı” ile ilgili 475 (1) maddesinde:

“Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır” ifadesi yer almaktadır.

Yine aynı Yönetmeliğin 476 (1) maddesinde:

“ Kiraya verilen duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1 – Kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1 – Kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilir.” hükmü yer almaktadır.

Belediye tarafından kiraya verilen 84 adet taşınmazın duran varlıklarla ilgili hesaplarda izlenerek, yukarıda açıklanan yönetmelik hükümlerine uygun işlem yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu doğrultusunda gerekli iş ve işlemler yapılacaktır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından “bulgu doğrultusunda gerekli iş ve işlemler yapılacaktır” denildiğinden konu takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Belediyeye Ait Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Belediyenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından cins tashihi yapılmayan bazı taşınmazları olduğu görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 4’üncü maddesinde cins tashihi:

“Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi” şeklinde tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmelik’in 10’uncu maddesinde taşınmazların cins tashihlerinin yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir.

“(1)Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

(2)Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır.”

Yapılan inceleme sonucunda; Belediyeye ait bazı bina ve tesislerin tapu kayıtlarında halen “arsa” olarak görüldüğü tespit edilmiştir. Dolayısıyla tapuda kayıtlı taşınmazların, mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgileri örtüşmemektedir.

Mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz ilgili Müdürlükleri ile gerekli yazışmalar yapılarak bulgu doğrultusunda gereği yapılacaktır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından konunun gereğinin yapılacağı ifade edildiğinden, bulgudaki tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması

Yapılan incelemede sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği anlaşılmıştır.

Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Geçiş Hakkı" başlıklı 22'nci maddesinde: "*Geçiş hakkı; elektronik haberleşme hizmeti vermek amacıyla, her türlü elektronik haberleşme alt yapısını ve bunların destekleyici ekipmanlarını, kamu ve/veya özel mülkiyete konu taşınmazların altından, üstünden, üzerinden geçirme ve bu alt yapıyı kurmak, değiştirmek, sökmek, kontrol, bakım ve onarımlarını sağlamak ve benzeri amaçlarla söz konusu mülkiyet alanlarını bu Kanun hükümleri çerçevesinde kullanma hakkını kapsar.*" Hükümü yer almaktadır.

Mezkur Kanun'un 25' inci maddesi ise geçiş hakkı sağlayıcısı ile işletmeci arasındaki sözleşmenin mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşulu ile serbestçe yapılabileceği belirtilmiştir. Geçiş hakkı ücretine ilişkin ayrıntılı düzenlemelere ise Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik'te yer verilmiştir.

Mezkur yönetmeliğin 9'uncu maddesinde "*Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için Geçiş Hakkı Sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz.*" hükmüne yer verilmiştir.

İlgili mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde belediye mücavir alanları içinde kalan yerlerde bulunan telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinin durumlarının tespit edilerek geçiş hakkı ücretlerinin belirlenmesinin gerektiği açıktır.

Yapılan incelemede ise belediye tarafından bu konuda herhangi bir çalışma yapılmadığı ve geçiş hakkı ücretlerine ilişkin takip ve tahsilatın gerçekleştirilmediği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak; Belediyenin mücavir alanları içinde kalan, mevcut veya daha sonra yapılacak tüm telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinin tespiti gerçekleştirilerek ilgili kamu gelirinin tahsil edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Bahsi geçen bulgu 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer almış olmasına karşın, mevcut durum düzeltilmediği için, söz konusu husus tekrar rapora alınmıştır.

Kamu idaresi cevabında; Geçiş hakkı ücretlerini tahsil etme yetkisinin büyükşehir belediyesinde olduğu bildirilmiştir.

Sonuç olarak Bulguda bahsedilen, Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmeliği'nin 11' inci maddesinde; “Geçiş hakkı sağlayıcısı bir kamu kurum veya kuruluşu ise kendisine yapılan geçiş hakkı talebini içeren başvuruları öncelikli olarak ve gecikmeye mahal vermeden ilgili mevzuat çerçevesinde değerlendirmekle ve altmış gün içinde sonuçlandırmakla, şeffaf davranmakla ve işletmeciler arasında ayırım gözetmemekle yükümlüdür" denilmektedir. Bu nedenle bir kamu kurumu olan ilçe belediyeleri de kendi taşınmazları ile görev alanlarına giren cadde, sokak ve park gibi alanlardan yapılan geçişler varsa bunları takip etmek ve geçiş hakkı bedelini tahsil etmekle yükümlüdürler. İlçe belediyeleri kendi görev alanında büyükşehir belediyeleri ise yine kendi görev alanlarında geçiş hakkı bedellerini takip etmelidir.

BULGU 5: Muhtarlıklara Mevzuata Aykırı Olarak Nakdi Yardım Yapılması

Belediye Meclisinin aldığı karara istinaden mahalle muhtarlarına aylık düzenli olarak nakdi yardım yapıldığı görülmüştür.

2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Kanunu'nun 1'inci maddesinde:

“Köy muhtarları ile şehir ve kasaba mahalle muhtarlarına, 14.750 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ödenek verilir.

Bu ödenek damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

Bu ödeneğin karşılığı her yıl İçişleri Bakanlığı bütçesine konulur ve yılı içinde söz konusu bütçeden il özel idare bütçelerine aktarılır.

Muhtar ödeneği, her ayın onbeşinci günü il özel idareleri tarafından ilgililere peşin olarak ödenir.” Hükmü yer almaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Mahalle ve Yönetimi” başlıklı 9'uncu maddesinin son fıkrasında da:

“Belediye, mahallenin ve muhtarlığın ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunlarının çözümü için bütçe imkânları ölçüsünde gerekli aynı yardım ve desteği sağlar; kararlarında

mahallelinin ortak isteklerini göz önünde bulundurur ve hizmetlerin mahallenin ihtiyaçlarına uygun biçimde yürütülmesini sağlamaya çalışır.” Hükmüne yer verilmiştir.

Bu çerçevede belediye, mahallenin ve muhtarlığın ihtiyaçlarını göz önüne alarak bütçe imkanları doğrultusunda ancak aynı yardımda bulunabilecek olup sağlayacağı destek de aynı nitelikte olacaktır.

Yapılan incelemede, Mamak Belediyesinin Belediye Meclisinin 02.05.2012 tarih ve 258 sayılı kararına istinaden 65 adet mahalle muhtarlığına her biri için düzenli olarak aylık 150 TL ödeme yaptığı tespit edilmiştir. Ancak bu durum, sadece aynı yardım ve destekte bulunulmasına cevaz veren 5393 sayılı Kanunun 9’uncu maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bölgemiz sınırları içerisinde bulunan muhtarlık binalarının tamamına yakınının mülkiyeti belediyemize aittir. Mülkiyetimizde bulunan binaların giderlerini(Elektrik, su, doğalgaz, telefon) aynı olarak karşılamak için ayrı ayrı uğraşmak yerine belediyemiz meclisinin 02.05.2012 tarih ve 258 sayılı kararı ile muhtarlarımıza belli bir miktar nakdi yardım yaparak bu giderleri muhtarlar adına kişiselleştirdik. Böylelikle muhtarlıklar arasındaki doğacak gider farklılıklarının da bir şekilde önüne geçilmiş olduğu kanaatindeyiz” demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında muhtarlıkların giderlerini tek tek aynı olarak karşılamamanın zor olacağı ve bu nedenle nakdi yardım yapıldığı belirtilmiş ise de 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 9’ uncu maddesi gereği muhtarlıklara yapılabilecek yardım ve destek “aynı” olarak sınırlanmış olduğundan muhtarlıklara nakdi ödeme yapılması mümkün görülmemektedir.

BULGU 6: Pazarlık Usulü İle İhale Edilebilecek İşler Arasında Sayılan 21/b Yönteminin Gerekçelerinin Oluşmaması ve Kısımlara Bölerek İhale Yapılması

“Üstten Vinçli Hidrolik Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu Kasası Alımı” işinde Pazarlık Usulü Yönteminin Kanunda sayılan gerekçelerinin oluşmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 21’inci maddesinde hangi nitelikteki işlerin Pazarlık Usulü ile ihale edilebileceği maddeler halinde sayılmıştır. Bu maddeye göre:

“Aşağıda belirtilen hallerde pazarlık usulü ile ihale yapılabilir:

a) Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda

teklif çıkmaması.

b) Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

c) Savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

d) İhalenin, araştırma ve geliştirme sürecine ihtiyaç gösteren ve seri üretime konu olmayan nitelikte olması.

e) İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenememesi.

f) (Ek: 30/7/2003-4964/14 md.) İdarelerin yaklaşık maliyeti ellimilyar Türk Lirasına kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımları.⁽²⁾

... ”

Denilmektedir.

Kanunda sayılan Pazarlık Usullerinden 21/b yönteminin yapılabilmesi için bazı şartların gerçekleşmesi gerekmektedir. Öncelikle bu kapsama girecek işler iki kategoride düzenlenmiştir. Birinci kategoride; doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların ortaya çıkması hali, ikinci kategoride ise; İdare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması halidir. Ayrıca her iki durumda da ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması gerekmektedir. Yani bu şartların ortaya çıkması ihalenin 21/b maddesine göre yapılmasına yeterli olmayıp, aynı zamanda ihalenin ivedi olarak yapılması zarureti de aranmaktadır.

Bununla birlikte 21/b uygulaması idarenin istekli seçimini kolaylaştırmak ve bu süreçte ona inisiyatif sağlamak amacıyla getirilmiş bir yöntem de değildir. Söz konusu yöntem, ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkardığı, ihalenin ivedilikle yapılma ihtiyacı nedeniyle idarenin ilan yapmaya dahi (pazarlık usulünde ihale tarihinden en az 25 gün önce ilan yapılır) tahammülünün bulunmadığı haller için öngörülmüştür. Dolayısıyla ilan süresi kadar bir tasarrufu zorunlu kılan ivedilik hali mevcut değilse 21/b yönteminin gerekçeleri oluşmamış demektir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde:

“İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemez.

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.

..."

Denilmektedir.

“Görevlilerin ceza sorumluluğu” başlıklı 60'ıncı maddesinde:

“Madde 60- İhale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulduklarının, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir. (Değişik son cümle: 30/7/2003-4964/36 md.) Bu Kanuna aykırı fiil veya davranışlardan dolayı hüküm giyen idare görevlileri, bu Kanun kapsamına giren işlerde görevlendirilemezler.

Bu Kanun kapsamına giren işlerden dolayı yargı organlarınca herhangi bir ceza verilmiş olanlar, bu Kanun kapsamına giren bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca bu Kanunun ve ilgili diğer mevzuatın uygulanması ile görevli ve yetkili kadrolara atanamaz ve görev alamazlar.

(Değişik üçüncü fıkra: 30/7/2003-4964/36 md.) 5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62'nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale

yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır.”

Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usulleri temel ihale usullerindedir. Diğer ihale usulleri ise ancak Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir. Dolayısıyla gerekçeleri oluşmadan Kanunun 21/b maddesinden yararlanmak amacı ile ihtiyacın ve ihalenin bölünmesi, aynı Kanunun 5'inci maddesinde yer alan ilkelere aykırı olup, 60'ıncı maddede yer alan yaptırımlara tabidir.

Mamak Belediyesinde yapılan incelemelerde İdare;

12.08.2016 tarihli “*çöp araçlarının yetersiz olmasından dolayı ve mevsimin yaz aylarına tekabül etmesi de göz önünde bulundurularak, çevre kirliliğine yol açmamak, pis koku ve salgın hastalık tehlikesini önlemek*” gerekçesi ile 22.08.2016 tarihinde “2 adet Üstten Vinçli Hidrolik Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu Kasası” alımı işini (274.000,00 TL+KDV) bedelle, 4734 sayılı Kanununun 21/b maddesine göre Pazarlık Usulü ile İhale etmiş ve bu ihaleyi “Hidro-Mak Damper ve Hidrolik Mak. San. Ve Tic. A.Ş” kazanmıştır.

Yine aynı şekilde 03.01.2017 tarihli “*mevcut vinçli çöp araçlarımızın yetersiz olmasından dolayı... çevre kirliliğine yol açmamak, aynı zamanda insan sağlığı, kötü koku ve salgın hastalık tehlikesini önlemek*” gerekçesiyle 18.01.2017 tarihinde “4 adet Üstten Vinçli Hidrolik Sıkıştırılmalı Çöğ Kamyonu Kasası” alımı işini (548.000,00 TL+KDV) bedelle, 4734 sayılı Kanununun 21/b maddesine göre Pazarlık Usulü ile İhale etmiş ve bu ihaleyi yine “Hidro-Mak Damper ve Hidrolik Mak. San. Ve Tic. A.Ş” kazanmıştır.

Görüleceği üzere İdare aynı işi, aynı firmaya 5 ay sonra tekrar yaptırmıştır. Ancak her iki ihalenin gerek gerekçelerinden gerekse her iki iş arasındaki süreden anlaşılacağı üzere, “çöp kamyonu kasası alımı işi” için 21/b pazarlık usulü şartlarının oluşmadığı ve parçalara bölünerek bu ihalenin yapıldığı görülmüştür. Her ne kadar ilk ihalede ivedi bir durumdan söz edilebilse de ikinci ihalenin benzer gerekçelerle yapılması mümkün değildir. Bu iki ihalenin temel usullerden olan açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usullerinden birisiyle yapılması gerekirdi. Dolayısıyla 21/b yöntemiyle bu şekilde iki farklı ihale yapılması açıkça Kanunun 5'inci maddesinde yer alan temel ilkelere aykırı olup 60'ıncı maddede yer alan yaptırımlara tabidir.

Kamu idaresi cevabında; “Diğer belediyelerde yapılan uygulamalar da göz önüne alınarak Kamu yararı ve hizmet gerekleri adına daha iyi verim alınabilmesi düşüncesinden hareketle belediyemizde de denemek ve gerçekleştirmek amacıyla 01 Nisan 2016 tarihinde 60 adet yer üstü vinçli çöp konteynırını Temizlik İşleri Müdürlüğünce satın alınmıştır.

Bölgemizdeki caddelere konteynırların dağıtımı yapılmış, ancak Temizlik İşleri Müdürlüğünce çöp toplamada kullanılan kamyonların yeni alınan ve dağıtımı yapılan vinçli çöp konteynırlara uygun olmadığı, bu nedenle 09.08.2016 tarihinde Temizlik İşleri Müdürlüğü 06 DN 7395 ve 06 DN 7387 plakalı kamyonların mevcut kasalarının yenilendikten sonra üstten monteli 7+1 ton kaldırma kapasiteli uzaktan kumandalı yer altı ve yer üstü konteynırlarını kaldırma vincine ihtiyaç duyduğunu yazı ile İşletme Müdürlüğünden talep edilmiştir.

Yapılan değerlendirme neticesi; çöp araçlarımızın yetersiz olmasından dolayı ve mevsimin yaz aylarına tekabül etmesi de göz önünde bulundurularak çevre kirliliğine yol açmamak, pis koku ve salgın hastalık tehlikesine seri önlem almak adına 2 adet üstten vinçli hidrolik sıkıştırılmalı çöp kamyonu kasasını 4734 sayılı K.İ.K 21/b maddesine göre alınması hususunda İşletme Müdürlüğünce 12.08.2016 tarihli Başkanlık Oluru alınmış ve 23.08.2016 tarihinde de ihale yapılmıştır. 2 Araç için en ekonomik teklif olan 274.000.00 TL + KDV ihale bedeli ile ilgili firmaya yaptırılarak araçlarımız hizmete sunulmuştur.

Alınan vinçli çöp konteynır sistemlerinin uygulanması neticesi kamu yararı adına çok olumlu tepkiler alınması ve iş veriminin de artması üzerine Belediyemizce Mamak İlçesinde birçok bölgede vinçli çöp konteynır sistemlerinin kullanılmasına karar verilmiş olup, bu bağlamda Park ve Bahçeler Müdürlüğü atölyesine talimat verilerek mevcut vinçli çöp konteynırını imalatına başlanılmıştır. İmalatı yapılan vinçli çöp konteynırları bölgeye dağıtılmış ve üretim fazlası vinçli çöp konteynırlarının da atölyede yığılmaya başlamasından dolayı sıkıntılar meydana gelmiştir. Buna bağlı olarak dağıtımı yapılan bölgedeki çöp konteynırlarının Evsel atıklarının alınması ve taşınmasında mevcut 2 adet çöp kamyonunun yetersiz olmasından dolayı çöplerin alınmasında gecikmeler olduğu ve bununla beraber önceden öngörülemeyen olayların (havaaların yağışlı olması ve buna bağlı olarak mikrobik hastalıklara sebebiyet verecek sinek ve böcek gibi haşeratin çoğalması nedenleriyle şikayetlerin ortaya çıkması karşısında insan sağlığının korunması adına) ortaya çıkması karşısında sonuç odaklı gereken çalışmalar yapılarak en kısa zamanda ve en seri şekilde bu sıkıntının giderilmesi için 4 adet daha kamyonun sisteme uygun hale getirilmesine ihtiyaç duyulduğundan, Temizlik İşleri Müdürlüğünce 12.12.2016 tarihli yazıyla 06 DN 7381-7372-7384-7374 plakalı çöp toplama kamyonlarının da mevcut kasalarının yenilendikten sonra

(3) Hesabı bu Kanun hükümlerine göre zamanında ve tam olarak vermeyen sorumlular veya diğer ilgililer ile Sayıştay denetimine giren kamu idareleri görevlilerinden, denetleme ve yargılama sırasında, istenilen her çeşit bilgi, belge ve defterleri vermeyen ve denetleme ve yargılamayı güçleştirenlerin aylıkları, Sayıştayın istemi üzerine ilgili kamu idarelerince, hesabı veya istenen bilgi, belge ve defterleri eksiksiz verinceye kadar yarım olarak ödenir. Yarım aylık kesilmeye başlandığı tarihten itibaren muhasebe yetkilileri en çok üç ay, diğer görevliler ise Sayıştayca belli edilen süre içinde yine hesabı veya istenilen bilgi, belge ve defterleri vermez veya denetleme ve yargılamayı güçleştiren sebepleri ortadan kaldırmazlarsa, bu defa ilgili kamu idarelerince mevzuatındaki usule göre görevden uzaklaştırılarak haklarında gerekli soruşturma veya kovuşturma yapılır.

(4) Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında da üçüncü fıkradaki hükümler uygulanır.

... " Denilmiştir.

Kanunun "İlamların infazı" başlıklı 53'üncü maddesinde aynen:

"(1) Sayıştay ilamları kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde yerine getirilir. İlam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumludur.

(2) İlamlarda gösterilen tazmin miktarı hüküm tarihinden itibaren kanuni faize tabi tutularak, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil olunur." Hükümü yer almaktadır.

Diğer taraftan 5393 sayılı Belediye Kanununun "Belediye Başkanın Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin f) bendiyle Belediye Başkanı Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevlendirilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 61'inci maddesinin birinci fıkrasında: "Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, ...işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir." Denilmektedir.

Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına İlişkin İşlemler Kısmında: "Sayıştay ilamları ile tazmin olunan alacaklar, ilamında faizin başlangıcı hakkında hüküm varsa belirtilen tarihten, aksi takdirde karar tarihinden itibaren faize tabidir." Hükümü mevcuttur.

Buna göre; Mamak Belediyesi geçmiş mali yıllar hesaplarının Sayıştay'ca yargılanması sonrasında düzenlenen ilamlarda tazmin hükmedilen tutarlar kesinleştikten sonra sorumlularca ilamın kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren doksan gün içinde Belediye'ye ödenmesi gerekmektedir. Sorumlular doksan gün içerisinde rızaen ödeme yapmazlarsa bu sefer icra iflas kanunu hükümlerine göre takip yapılmalıdır.

Oysa yapılan incelenmelerde, Sayıştay İlamları Cetvelin'de yer alan ve Sayıştay yargılanması sonucu tazmine hükmolunan 1995, 1996, 1998, 1999, 2000, 2001 ve 2008 yıllarına ait ilamların toplamının 346.073,62 TL olduğu görülmüştür. Her ne kadar bu tutarlar "140 Kişilerden Alacaklar Hesabı"na kaydedilmiş olsa da belirtilen yıllara ait toplam 346.073,62 TL'nin sorumlularından tahsil edilmediği, üstelik bunların tamamının zamanaşımına uğratıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Sayıştay İlamları Cetveli"nde yer alan ve Sayıştay yargılanması sonucu tazminine hükmolunan 1995,1996,1998,1999,2000 ve 2001 yıllarına ait ilamlardaki kamu zararları '140 Kişilerden Alacaklar Hesabına' kaydedilmiş olup, oluşan toplam 346.073,62 TL kamu zararının sorumlularından 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre kanuni faizi ile tahsil edilmesi için Belediyemiz Hukuk İşleri Müdürlüğüne yazıları yazılmıştır.

Ayrıca bulguda belirtilen 2008 yılına ait 1403 sayılı ilamın 1 inci maddesiyle oluşan 5.231,23 TL kamu zararı,18.12.2012 tarih ve 35967 sayılı Temyiz Kurulu Kararı ile düzeltilerek 2.691,72 ye düşürülmüştür. Düzeltilerek onanan 2.691,72-TL ise 29.01.2015 tarih ve 2008/1403-23351 sayılı Temyiz İlamı ile kaldırılmıştır.

Hali hazırda Hukuk İşleri Müdürlüğümüzce başlatılan icra takipleri devam etmektedir. İcra takiplerine borçluların itirazı üzerine davalar açılmış olup davalar halen derdesttir Kaldı ki Belediyemiz kamu kurumu olup, Sayıştay denetçileri tarafından her yıl ayrıntılı bir şekilde denetime tabi tutularak raporlar hazırlanmasına rağmen bugüne kadar tarafımıza Sayıştay İlamlarının İzlenmesi ile ilgili herhangi bir bulgu oluşturulmamıştır.

2002 yılından bu tarafa Başkanlığınızca denetimi yapılan tüm yıllarla ilgili oluşan kamu zararları sorgu ve ilam aşamasında iken hazırlanan rapor doğrultusunda zamanında ilgililerinden tahsil edilmiştir" denilmektedir.

Sonuç olarak Her ne kadar İdare tarafından Sayıştay İlamlarına ilişkin olarak Hukuk İşleri Müdürlüğünce icra takiplerinin devam ettiği ve borçluların itirazı üzerine açılan davaların

derdest olduğu ifade edilmişse de, zamanaşımına uğramış alacakları borçlulardan almanın hiçbir hukuki yolu bulunmamaktadır.

Ayrıca Kamu İdaresi tarafından Sayıştay Denetçileri tarafından her yıl ayrıntılı bir şekilde denetime tabi olunmasına rağmen bugüne kadar Sayıştay İlamlarının izlenmesi ile ilgili herhangi bir bulgu oluşturulmadığından bahisle sorumluluktan kaçınmak mümkün değildir. Şöyle ki; Sayıştay Kanunu'nda açıkça İlam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticilerinin sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Araç Kiralama ile İlgili Usul ve Esaslara Uyulmaması

2014/6425 tarih ve sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ekli “237 Sayılı Taşıt Kanunu Kapsamında Edinilecek Taşıtların Menşei, Silindir Hacimleri ve Diğer Niteliklerinin Belirlenmesine Dair Karar”da:

“Taşıtların Nitelikleri

MADDE 1- (1) 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı Cetvelde ve son iki sırasında belirtilenler hariç olmak üzere (2) sayılı Cetvelde yer alan makamlar ile güvenlik önlemleri (zırhlı) araçlar, koruma altına alınanlarla ilgili yönetmelik hükümlerine göre tahsis olunanlar ve idarelerin yurt dışı teşkilatları için yabancı menşeli binek veya station-wagon cinsi taşıt edinilebilir. Bunların dışında hibe dâhil her ne suretle olursa olsun yabancı menşeli binek veya station-wagon cinsi taşıt edinilemez.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki makam ve hizmetler hariç olmak üzere, edinilecek binek veya station-wagon cinsi taşıtların silindir hacimleri 1.600 cc 'yi geçemez.

(3) Yerli muhteva oranı %50'nin altında kalan taşıtlar yabancı menşeli sayılır.

(4) binek ve station-wagon dışındaki taşıtlar hakkında yukarıdaki sınırlamalar uygulanmaz.

Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinimi

MADDE 2- (1) Hizmet alımı suretiyle edinilecek taşıtların menşei ve silindir hacimleri hakkında 1 inci madde hükümleri uygulanır.”

Hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre sayılan makam ve hizmetler hariç olmak kamu idaresi tarafından edinilecek binek ve station-wagon cinsi taşıtların motor hacimleri 1.600 cc'yi geçemeyeceği gibi yabancı menşeli de olamayacaktır.

Ancak uygulamada Mamak Belediyesi Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından yapılmış olan araç kiralama ihalesinde toplam 31 araç yer almakta, Belediye Başkanının makam aracı dışında yer alan 30 aracın 28 adedinin ise mevzuata aykırı olarak kiralandığı tespit edilmiştir.

Her ne kadar yüklenicinin teklif birim fiyatlarında 1.600cc'yi aşan araçlar için daha yüksek bir birim fiyat belirtilmemiş ise de, bunun söz konusu araçlar için ayrıca birim fiyat bulunmaması diğer araçlar ile “paçal” bir fiyat oluşturulmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Nitekim hem araç fiyatı bakımından hem de yakıtın yüklenici tarafından karşılandığı bu iş ile ilgili birim fiyatın diğer araçlar ile aynı olduğunu düşünmek gerçekçi değildir. (Eğer ihalede 1600cc'ye kadar olan araçlar ile 1.600c'den yüksek araçlar için ayrı teklif alınmış olsaydı, bu fark da ortaya çıkacaktı.)

Sonuç olarak İdarenin 2017 yılı için 28 adet binek aracı mevzuata aykırı olarak kiralayıp kullandığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Başkentimizin büyük ilçelerinden birisi olmamız nedeniyle ziyarete gelen misafirlerimizin gezdirilmesi amacı ile Ülkemizi, İlimizi ve İlçemizi temsil etmesi düşüncesiyle hizmet amaçlı olarak sınırlı sayıda 1600 cc'nin üzerinde araç kiralanmış olup, yeni ihalemizde 1600 cc'nin üzerinde araç kiralanmamıştır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresinin cevabında gelen misafirlerin gezdirilmesi ile Ülkemizi, İlimizi ve İlçemizi temsil etmesi düşüncesiyle hizmet amaçlı olarak sınırlı sayıda 1600 cc'nin üzerinde araç kiralanmış olduğu ileri sürülmüş ise de yabancı menşeli araçlardan hiç bahsedilmemiştir. Bulguda da belirtildiği üzere 2017 yılında İdare tarafından kiralanılan 30 binek araçtan 28 adedi mevzuata aykırı biçimde 1600 cc üstü ve yabancı menşelidir.

Bulgu konusu hususun 2018 yılında devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilat Tutarlarının Yirmi Günden Sonra Belediyenin Kamu Sermayeli Bankadaki Hesabına Geçmemesi

Mamak Belediyesi tarafından Yapı Kredi Bankası pos cihazıyla yapılan tahsilat tutarlarının 20 gün içerisinde kamu sermayeli banka hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür.

18.11.2015 tarihli ve 29515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'nin 4'üncü maddesinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, T.C. Ziraat Bankası A.Ş., T. Halk Bankası A.Ş., T. Vakıflar Bankası T.A.O. ve sermayesinin yarısından fazlası doğrudan ve/veya dolaylı olarak kamuya ait olan diğer mevduat ve katılım bankaları kamu sermayeli bankalar olarak tanımlanmıştır.

Aynı Tebliğin 5'inci maddesinde de kurumların faaliyetleri kapsamında yaptıracakları tahsilat ve ödeme işlemleri için yurt içinde yerleşik diğer bankaları ve Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'yi de kullanabilecekleri, yurtiçinde yerleşik bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde (18.11.2015 tarihli değişiklikten önce takip eden iş günü) ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Ancak yapılan incelemelerimizde Mamak Belediyesi tarafından bu süreye riayet edilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu doğrultusunda gerekli işlemler yapılacak olup, bundan sonra herhangi bir aksaklığa sebebiyet verilmeyecektir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlar ile Devir ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerince kamu kurumları tarafından kamulaştırılan taşınmazların emlak vergisi ile ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi için gerekli olan kamulaştırma bilgileri ilgili tapu idaresinden alınmamaktadır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10'uncu maddesinde:

"Kamulaştırılması yapılan taşınmaz mal, tahsis edildiği kamu hizmeti itibarıyla sicile kaydı gerekmeyen bir niteliğe dönüşmüş ise, istek halinde mahkemece sicil kaydının terkinine karar verilir. Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir." Hükmü bulunmaktadır.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinde ise:

"Devir ve ferağı yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir." Düzenlemesine yer verilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 37'nci maddesinde: "Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder" düzenlemesine yer verilmiştir. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Devamlı bilgi verme" başlıklı 149'uncu maddesinde: "Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzel kişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasülalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar" düzenlemesine, "Bilgi vermekten imtina edememek" başlıklı 151'inci maddesinde de: "Kendilerinden bilgi istenilen gerçek ve tüzel kişiler, özel kanunlarda yazılı mahremiyet hükümlerini ileri sürerek, bilgi vermekten imtina edemezler" düzenlemesine yer verilmiştir. 213 sayılı Kanun'un mükerrer 335'inci maddesinde ise 149'uncu madde hükümleri çerçevesinde bilgi verme görevini yerine getirmeyenlere "Özel Usulsüzlük Cezası" kesileceği düzenlenmiştir.

Bu nedenle kamulaştırma, devir ve ferağ gibi nedenlerle emlak vergisiyle ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak yapılabilmesi için gerekli bilgilerin belediye tarafından başta tapu idareleri olmak üzere diğer kurum ve kişilerden alınması gerekmektedir.

Yukarıda yer verilen hükümler çerçevesinde kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleriyle ilgili bilgilerin emlak vergisi açısından vergi dairesi hükmünde olan belediye tarafından ilgili kurum ve kişilerden istenilmesi ilgili kurum ve kişiler tarafından ise istenilen bilgilerin verilmesi, aksi durumda belediye tarafından özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu bulgu doğrultusunda ilgili kurumla yazışmalar yapılarak Kamulaştırılan Taşınmazlara ilişkin bilgiler Tapu Müdürlüğünden alınacaktır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından bulgu doğrultusunda Tapu Müdürlüğü ile yazışmaların yapıldığı belirtilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: İdarenin Temmuz Ayı İçinde Kamuoyuna Açıklaması Gereken 2017 Yılına Ait “Mali Durum ve Beklentiler Raporu”nu Hazırlamaması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Bütçe politikası, gelir ve giderlerin izlenmesi” başlıklı 30’uncu maddesinde:

“Genel yönetimin tüm gelir ve giderleri ile borç ve malî imkânlarının tespitinin ve takibinin yapılabilmesi amacıyla, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve merkezî yönetim bütçesinden yardım alan kurum, kuruluş, vakıf ve dernekler ile benzeri teşekküller; gelir ve gider tahminlerini, malî tablolarını, birbirleriyle olan borç ve alacak durumlarını, personel giderlerine ilişkin her türlü bilgi ve belgeleri, istenilmesi halinde Maliye Bakanlığına vermek zorundadırlar. Bilgi, belge ve hesap durumlarını ibraz etmeyen veya uygun harcama yapmayan kamu idareleri ve diğer kuruluşlarla ilgili olarak gerekli önlemleri almaya Maliye Bakanı yetkilidir.

(Değişik son fıkra: 22/12/2005-5463/10 md.) Genel yönetim kapsamındaki idareler bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini; Maliye Bakanlığı ise merkezî yönetim bütçe kanununun ilk altı aylık uygulama sonuçları, finansman durumu, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetleri kapsayan malî durumu temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklar.”

Denilmektedir.

Yukarıda söz edilen mevzuat gereği ve şeffaflık ile hesap verme sorumluluğu çerçevesinde; Mamak Belediye Başkanlığı tarafından hazırlanması gereken Belediyeye ait bütçenin ilk altı aylık uygulama sonuçları ve ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedefleri ile faaliyetlerini gösteren “Mali Durum ve Beklentiler Raporu”nu hazırlamadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Mamak Belediyesi olarak yıllık hazırlanması gereken stratejik hedefler doğrultusunda hazırlanan Performans Programımız, Faaliyet Raporlarımız ile

Bütçe Gelir ve Gider bilgilerimiz Web Sitemizde yayımlanarak kamuoyuna duyurulmuştur.

Bahse konu bulguda istenilen Belediyemize ait bütçemizin ilk altı aylık uygulama sonuçları ve ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedefleri ile faaliyetlerini gösteren Mali Durum ve Beklentiler Raporu bundan sonraki dönemlerde hazırlanacaktır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından Mali Durum ve Beklentiler Raporunun bundan sonraki dönemlerde hazırlanacağı ve yayınlanacağı belirtilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 12: Belediyenin Bazı Alacaklarının Zamanaşımına Uğratılması

Belediyenin asli alacaklarının zamanaşımına uğratıldığı ve İdare tarafından buna sebebiyet veren kişilere bu tutarların rücu edilmediği görülmüştür.

Anayasa'nın “Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümler” bölümünün 129/5 maddesinde:

“Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir.”

Hükmü yer almaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 12 ve 13'üncü maddelerinde:

“Kişisel sorumluluk ve zarar:

Madde 12 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/5 md.)

Devlet memurları, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendilerine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır.

Zararların ödettilmesinde bu konudaki genel hükümler uygulanır. Ancak fiilin meydana geldiği tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının

yarısını geçmeyen zararlar, kabul etmesi halinde disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre ilgili memurca ödenir.

Kişilerin uğradıkları zararlar:

Madde 13 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/6 md.)

(Değişik birinci fıkra 6/6/1990-3657/1 md.) Kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar. Ancak, Devlet dairelerine tevdi veya bu dairelerce tahsil veya muhafaza edilen para ve para hükmündeki değerli kağıtların ilgili personel tarafından zimmete geçirilmesi halinde, zimmete geçirilen miktar, cezai takibat sonucu beklenmeden Hazine tarafından hak sahibine ödenir. Kurumun, genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır.

...

12 nci maddeyle bu maddede belirtilen zararların nevi, miktarlarının tespiti, takibi, amirlerin sorumlulukları ve yapılacak işlemlerle ilgili diğer hususlar Başbakanlıkça düzenlenecek yönetmelikle belirlenir.”

Denilmektedir.

657 sayılı Kanununun 13’üncü maddesi uyarınca 27/6/1983 tarihli ve 83/6510 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan “Devlete ve Kişilere Memurlarca Verilen Zararların Nevi ve Miktarlarının Tespiti, Takibi, Amirlerinin Sorumlulukları, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmelik” hükümleri uygulanacaktır. Bu yönetmelik memurların kasıt, kusur, ihmal ve tedbirsizlik sonucu idareye verdikleri zararlar ile kamu hukukuna tabi görevleri ile ilgili olarak kişilerin uğradıkları zararlarının nevi ve miktarlarının tespiti, takibi, amirlerin sorumlulukları, yapılacak işlemlerle ilgili usul ve esasları belirlemek için hazırlanmıştır.

Mezkur Yönetmeliğin 9, 10 ve 11’inci maddelerinde şu hükümler mevcuttur:

“Amirlerin Sorumlulukları

Madde 9- a) Amirler, emirlerindeki memurların, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmelerini, Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almalarını temin ve takip etmekle görevli ve sorumludurlar.

b) Memurlarca verilen zararların miktarının tespiti ve ilgililerden bu Yönetmelik veya genel hükümlere göre tahsili konusunda yapılacak işlemlerin zamanında ve eksiksiz yürütülmesinden, zararı veren memurların görevli buldukları kurum ve kuruluşların o mahaldeki amirleri müteselsilen sorumludurlar.

Zararların Takibi ve Yapılacak İşlemler

Madde 10- Zararı veren memurun amirleri zararın vuku bulduğu tarihi izleyen 3 gün içinde zararın konusu ile memurun sorumluluğunu belirten tüm bilgi ve belgeleri, o kurum ve kuruluşun en üst yöneticisine iletirler. En üst yöneticiler bilgi ve belgelerin kendilerine intikal ettiği tarihi izleyen 10 gün içinde bu Yönetmeliğin 7. maddesinde belirtilen usul ve esaslar uyarınca zarar miktarını tespit ettirirler.

Zarar miktarının bu Yönetmeliğin 8. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen miktarı geçmediği hallerde, zararlarla ilgili belgeler en üst yöneticiler tarafından karar verilmek üzere ilgili disiplin amirine, gerektiğinde yetkili disiplin kuruluna gönderilir. Ayrıca, zarar veren memurdan ödemeyi kabul edip etmediği hususunda yazılı beyanda bulunması istenir. Bu işlemler en geç 10 gün içinde tamamlanır.

Yukarıdaki fıkra kapsamına giren miktardaki zararları ödemeyi kabul eden memurlar hakkında düzenlenen dosya disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulunca dosyanın intikalini izleyen 10 gün içinde incelenip karara bağlanır. Kararda aylıklardan yapılacak kesinti miktarı ve taksit sayısı belli edilir.

İdareye verdikleri zararı ödemeyi kabul etmeyen memurlar hakkında genel hükümlere göre takibat yapılmak ve dava açılmak üzere zarara ait bütün bilgi ve belgeler kurum ve kuruluşun en üst yöneticilerince konuyla ilgili mercilere gönderilir.

İdarenin Rücu Hakkı

Madde 11- Memurların görevlerini, kasıt, ihmal veya tedbirsizlik sonucu gereken dikkat ve itina ile yapmamaları sebebiyle zarara uğrayan kişilerin zararları başvurdukları mahkeme veya makamlarca verilen kararlar uyarınca ilgili kurumlarca karşılanır.

Kurumların genel hükümlere göre sorumlu memurlara rücu hakları saklıdır.”

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; gerek anayasa gerekse yasa ve yönetmelik hükümleri gereği, herhangi bir kamu görevlisinin kasıt, kusur, ihmal veya

tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır. Memurlarca verilen zararların miktarının tespiti ve ilgililerden tahsili konusunda yapılacak işlemlerin zamanında ve eksiksiz yürütülmesinden, zararı veren memurların görevli buldukları kurum ve kuruluşların o mahaldeki amirleri müteselsilen sorumludurlar.

Mamak Belediyesinde yaptığımız incelemelerde; Belediye alacakları arasında yer alan Arsa, Arazi, Bina, Çevre Temizlik Vergileri, Harcamalara Katılım Payları, Vergi Ziyai, 1. Derece ve 2. Derece Usulsüzlük Cezalarının zamanında tahsil edilmediği ve zamanaşımına uğratıldığı ancak bu konuda İdare tarafından kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği olan kişiler hakkında herhangi bir işlem yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu şekilde 2012 yılında tahakkuk edip 31.12.2017 tarihi itibarıyla zamanaşımına uğramış alacakların toplamı 3.286.560,14 TL'dir.

Zamanaşımına uğratılan alacaklarda ortaya çıkabilecek diğer önemli husus ise şudur: Zamanaşımına uğradıktan sonra İdarece talep edilecek bu alacaklar, kişiler tarafından dava konusu edilebilecek ancak süresi geçtiği için İdare bu davaları büyük olasılıkla kaybedecektir. Dolayısıyla kaybedilen bu davalar ile ilgili olarak Belediye bu kez "vekalet ücreti", "yargılama gideri", "harçlar" ve "dosyada yapılan diğer masraflar" gibi kalemleri ayrıca ödemek zorunda kalacaktır. Dolayısıyla yukarıda açıklanan nedenlerden ötürü anayasal ve yasal zorunluluk olmasına rağmen, İdareyi kasıt, kusur veya ihmalden ötürü zarara uğratan kişilere bu tutarların rücu edilmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Zaman aşımı süreleri de gözetilerek borçluların Belediyemizdeki kayıtlı adreslerine gerekli tebligatlar yapılmaktadır. Ayrıca vergilerin son ödeme tarihini takip eden üç işgünü içerisinde Belediyemiz web sayfasında ve ilan panolarımızda gecikmeye uğramış borçlara ilişkin listeler askı yoluyla ilan edilmiştir. Yapılan tüm bu işlemler neticesinde tahsil edilemeyen zaman aşımına uğramış bir alacağımız bulunmamaktadır" denilmektedir.

Sonuç olarak Her ne kadar Kamu İdaresi tarafından tahsil edilemeyen ve zamanaşımına uğramış herhangi bir alacak bulunmadığı ileri sürülmüş olsa da, 2017 yılı yerinde denetimler sırasında İdareden zamanaşımına uğratılmış olan alacaklara ilişkin olarak ayrıntılı tablolar alınmış ve bu tablolara göre 2012 yılında tahakkuk edip 31.12.2017 tarihi itibarıyla zamanaşımına uğramış alacakların (Arsa, Arazi, Bina, Çevre Temizlik Vergileri, Harcamalara Katılım Payları, Vergi Ziyai, 1. Derece ve 2. Derece Usulsüzlük Cezaları...) toplamının

3.286.560,14 TL olduğu tespit edilmiştir. Bu tutar 600 Gelirler Hesabını dolayısıyla mali tabloları doğrudan etkilemiştir.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Elektrik Enerjisi Tedarik Eden Şirketlerin “Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi” Beyannamelerinde Gelir Kaybı Risklerinin Bulunması

Elektrik Enerjisi Tedarik Eden Şirketlerin Beyannamelerinin kontrol edilememesi nedeniyle, Belediyenin Gelir Kaybı riskiyle karşı karşıya olduğu görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Çeşitli Vergiler başlıklı beşinci bölümünde:

“2. Elektrik ve havagazı tüketim vergisi:

Konu:

Madde 34 – Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde elektrik ve havagazı tüketimi, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisine tabidir.

Mükellef ve sorumlu:

Madde 35 – Elektrik ve Havagazı tüketenler, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisini ödemekle mükelleftirler.

(Değişik ikinci fıkra: 9/7/2008-5784/14 md.) 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa göre elektrik enerjisini tedarik eden ve havagazını dağıtan kuruluşlar, satış bedeli ile birlikte bu verginin de tahsilinden ve ilgili belediyeye yatırılmasından sorumludurlar. Organize sanayi bölgelerinde tüketilen elektrik enerjisinin vergisini organize sanayi bölgeleri tüzel kişiliklerine elektriği temin eden kuruluş öder.

...

Matrah:

Madde 37 – (Değişik: 9/7/2008-5784/15 md.)

Verginin matrahı; elektriğin iletimi, dağıtımı ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedelleri hariç olmak üzere, elektrik enerjisi satış bedeli ile havagazının satış bedelidir. Matraha vergi, fon ve paylar dahil edilmez.

Nispet:

Madde 38 – Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi aşağıda gösterilen nispetlerde alınır.

a) İmal ve istihsal, taşıma, yükleme boşaltma, soğutma, telli ve telsiz telgraf ve telefon müraselesi işlerinde tüketilen elektriğin satış bedeli üzerinden yüzde 1,

b) (a) bendi dışında kalan maksatlar için tüketilen elektriğin satış bedeli üzerinden yüzde 5,

c) Havagazının satış bedelinden yüzde 5.

Beyan ve ödeme: ⁽¹⁾

Madde 39 – Elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını dağıtan kuruluşlar tahsil ettikleri vergiyi, tahsil tarihini takibeden ayın 20 nci günü akşamına kadar belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecburdurlar. Elektrik ve havagazı işleri bütçesi içinde yer alan belediyeler bu hükümden müstesnadır.

Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki hükümlere göre; Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi düzenlenmiş, bu vergiye ilişkin olarak konu, matrah, nispet açıklanmış ayrıca bu verginin ödenmesindeki sorumluluk elektrik enerjisini tedarik eden kuruluşlara verilmiştir. Bu kuruluşlar bu sorumluluğu yerine getirirken; satış bedeli ile birlikte bu verginin tahsil edilip ilgili belediyeye tahsil tarihini takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı süre içinde ödemeye mecburdurlar.

Mamak ilçe sınırları içerisinde Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında yer alan 76 adet Elektrik Tedarik Şirketinin olduğu ve bunların nihai tüketicilere elektrik satışı yaptıkları varsayılmaktadır. Bu şirketlerin 2017 yılı boyunca nihai tüketicilere yaptıkları elektrik satışı üzerinden, abone türlerine göre %5 ve %1'lik vergi oranları esas alınarak Belediyeye Elektrik tüketim vergisi beyanında buldukları, bu şekilde ödenen elektrik tüketim vergisi tutarının %5'lik abone grubu için 6.576.346,24 TL ve %1'lik abone grubu için ise 185.822,30 TL olmak üzere toplamda 6.762.168,54 TL olduğu görülmüştür.

Mamak Belediyesinde yaptığımız incelemelerde konuyla ilgili olarak şu risklerin olduğu tespit edilmiştir:

1- İlçe sınırları dahilinde nihai tüketicilere elektrik enerjisi satan, kanun gereği verginin toplanmasından ve ödenmesinden sorumlu olan elektrik tedarikçisi şirketlerin toplam sayısı bilinmemekte, Belediye tarafından sadece beyanname veren şirketlerin beyanı esas alınarak 2017 yılında 76 adet tedarikçi olduğu zımnen kabul edilmektedir. Oysa elektrik satışı yapıp Belediyeye beyanname vermeyen tedarikçi var mı, varsa kaç tanesinin bu durumda olduğu bilinmemekte ve kontrolü yapılamamaktadır.

2- Belediye tarafından Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi Beyannamesinde yer alan abonelerin %1'lik veya %5'lik abone gruplarında yer alan müşterilerden olup olmadıklarının kontrolü sağlanamamaktadır.

3- Elektrik tedarikçisi olan şirketlerden elektrik satın alan serbest tüketicilerin ilgili aydaki gerçek elektrik tüketim miktarının, tedarikçi şirketlerin Belediyeye beyan ettikleri elektrik tüketim miktarıyla uyuşup uyuşmadığı bilinmemektedir.

4- Tedarikçi şirketlerin beyannamelerini Mamak Belediyesi dışında başka bir Belediyeye bildiren bildirmedikleri bilinmemektedir.

Yukarıda belirtilen riskler Belediyenin gelirleri ve asli alacakları arasında yer alan Elektrik Tüketim Vergisinin miktarını ciddi ölçüde etkileyip Belediye açısından gelir kaybına yol açabilecek hususlar içermektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Vergiler başlıklı bölümünde yer alan 35.maddesi değişik ikinci fıkrasında “4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa göre elektrik enerjisini tedarik eden ve havagazını dağıtan kuruluşlar, satış bedeli ile birlikte bu verginin tahsilinden ve ilgili belediyeye yatırılmasından sorumludurlar” denilmektedir. Aynı kanunun 39. maddesinde “Elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını dağıtan kuruluşlar tahsil ettikleri vergiyi, tahsil tarihini takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecburdurlar.” denilmektedir.

Belediyemizde Elektrik Tüketim Vergisi tahakkuk ve tahsilat işlemleri 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun hükümlerine göre yürütülmektedir. 2017 yılı tahsilat oranı %99,84'dür. Tahsil edilemeyen tutar için yasal işlemler başlatılmıştır” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulguda tespit edilen konuya ilişkin olarak cevaplanması istenen dört maddenin hiçbirine cevap vermediği gibi ilgili kurumlarla yapılması gereken yazışmaları da yapmamıştır.

Kamu İdaresinin bu noktada konunun muhatapları arasında yer alan Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş'ye, Enerji Bakanlığına ve Gelir İdaresi Başkanlığına konuyu bildirmesi ve bu sorunun çözülebilmesi için bu kurumların Mamak Belediyesine yardımcı olarak Belediyenin yasal sorumluluklarını yerine getirmesi gerekmektedir.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 14: Belediye Gelirlerini Oluşturan Bazı Kalemlerde Tahakkukun Tahsilata Dönüşme Oranının Düşük Kalması

Kanunda belirtilen sürelerle ve prosedürlere riayet edilmediği, önceki yıllardan devrederek gelen alacaklardan ötürü Belediye alacaklarının yıllar içinde zamanında tahsil edilemeden sonraki yıllara aktarıldığı ve Belediyenin gelir kaybına uğramasına neden olduğu görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanununun “Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri” başlıklı 38’inci maddesinin f) bendinde Belediye başkanı belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevli ve yetkili kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 61’inci maddesinin birinci fıkrasında:

“Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir.”

Şeklinde tanımlanmış; aynı maddenin 2’nci fıkrasında muhasebe yetkilisinin, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Aynı kanununun 60’ıncı maddesinin e) bendinde de, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali

hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun,

“Ödeme zamanı ve önce ödeme” başlıklı 37’nci maddesinde:

“Amme alacakları hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödenir.

Hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacakları Maliye Vekaletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödenir.

Bu ödeme müddetinin son günü amme alacağının vadesi günüdür.

Amme borçlusu isterse borcunu belli zamanlardan önce ödeyebilir.”

“Ödeme emri” başlıklı 55’inci maddesinde:

“Amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunur.

Ödeme emrinde borcun asıl ve ferilerinin mahiyet ve miktarları, nereye ödeneceği, müddetinde ödemediği veya mal bildiriminde bulunmadığı takdirde borcun cebren tahsil ve borçlunun mal bildiriminde bulununcaya kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile tazyik olunacağı, gerçeğe aykırı bildirimde bulunduğu takdirde hapis ile cezalandırılacağı kayıtlı bulunur. Ayrıca, borçlunun 114 üncü maddedeki vazifeleri ve bu vazifeleri yerine getirmediği takdirde hakkında tatbik edilecek olan ceza bu ödeme emrinde kendisine bildirilir.

...”

“Haciz varakası” başlıklı 64’üncü maddesinde:

“(Değişik birinci fıkra: 25/5/1995 - 4108/14 md.)Haciz muameleleri, tahsil dairelerince düzenlenen ve alacaklı amme idaresinin, mahalli en büyük memuru veya tevkil edeceği memur tarafından tasdik edilen haciz varakalarına dayanılarak yapılır.

Bu varakaların şekli ve ihtiva edeceği bilgiler Maliye Vekaletince belirtilir.”

“Cebren tahsil ve şekilleri” başlıklı 54’üncü maddesinde:

“Ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacağı tahsil dairesince cebren tahsil olunur. Cebren tahsil aşağıdaki şekillerden herhangi birinin tatbiki suretiyle yapılır:

1. Amme borçlusu tahsil dairesine teminat göstermişse, teminatın paraya çevrilmesi yahut kefilin takibi,

2. Amme borçlusunun borcuna yetecek miktardaki mallarının haczedilerek paraya çevrilmesi,

3. Gerekli şartlar bulunduğu takdirde borçlunun iflasının istenmesi.”

“Mal bildiriminde bulunmayanlar” başlıklı 60’inci maddesinde:

“(Değişik: 13/6/1963 - 251/2 md.)Kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlu, 7 günlük müddet içinde borcunu ödemediği ve mal bildiriminde de bulunmadığı takdirde mal bildiriminde bulununcaya kadar bir defaya mahsus olmak ve üç ayı geçmemek üzere hapisle tazyik olunur.

Hapisle tazyik kararı, ödeme emrinin tebliğini ve 7 günlük müddetin bitmesini müteakip tahsil dairesinin yazılı talebi üzerine icra tetkik mercii hakimi tarafından verilir.

Bu kararlar Cumhuriyet Savcılığınca derhal infaz olunur.

İcra tetkik mercii hakimi tarafından verilen hapsen tazyik kararları her türlü harc ve resimden muaftır.”

“Gerçeğe aykırı bildirimde bulunanlar” başlıklı 111’inci maddesinde:

“(Değişik: 23/1/2008-5728/163 md.)Bu Kanuna göre istenen mal bildirimini gerçeğe aykırı surette yapanlarla, yaşayış tarzları mal bildirimine uymayanlar üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

“İstenecek bilgileri vermeyenler” başlıklı 114’üncü maddesinde:

“Kendisine ödeme emri tebliğ olunan ve malı olmadığı yolunda bildirimde bulunan amme borçluları bu bildirim ile birlikte veya bildirim tarihinden itibaren 15 gün içinde:

1. En son kanuni ikametgah ve iş adreslerini,

2. Varsa devamlı mükellefiyetleri bulunan diğer tahsil dairelerini ve amme idarelerini ve bunlardaki hesap ve kayıt numaralarını bildirmek, nüfus kayıt suretini vermek mecburiyetindedirler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/1/2008-5728/166 md.) Bu vazifeyi makbul bir özre

dayanmadan zamanında yerine getirmeyenler elli güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.”

“Suçların takibi” başlıklı 115’inci maddesinde:

“110 ila 114’üncü maddelerde yazılı suçlar, alacaklı amme idaresinin o mahaldeki en büyük memurunun ihbarı üzerine Cumhuriyet Savcılığı tarafından takip olunur.

Bu suçlar bir hükmi şahsın idare ve muamelelerini görme sırasında işlenmiş ise ceza, hükmi şahsın ortaklarından, mümessil ve vekillerinden, tasfiye memurlarından idare meclisi reis ve azasından, murakıp ve müfettişlerinden veya müstahdemlerinden muameleyi yapmış olanlar hakkında hükmolunur.”

Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki hükümler birlikte değerlendirildiğinde; amme alacaklarına ilişkin olarak amme borçlusuna bir “ihbarname” düzenlenmeli ve tebliğ edildikten sonra 1 ay içinde ödeme yapılması istenmelidir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya, 7 gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir “ödeme emri” düzenlenerek tebliğ edilmelidir. Düzenlenen ödeme emrinde kişiye, borcunu zamanında ödemez veya mal bildiriminde bulunmazsa borcunun cebren tahsil edileceği ve mal bildiriminde bulununcaya kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile cezalandırılacağı, mal bildirimini gerçeğe aykırı surette yaptığı takdirde ise 3 aydan 1 yıla kadar hapis ile cezalandırılacağı bildirilmelidir. Ödeme emri üzerine hala ödeme yapılmamış ise “Haciz Varakası” düzenlenmeli ve haciz işlemlerine başlanmalıdır. Bununla birlikte istenen bilgileri zamanında vermeyenler için hem adli para cezası hem de hapis cezası öngörülmüş, bu suçların takibi için ise idarenin o mahaldeki en büyük memuruna Cumhuriyet Savcılığına ihbar yükümlülüğü getirilmiştir.

İdare tarafından tahsil edilmesi gereken Belediye alacakları için yukarıda bahsi geçen kanuni sürelerin yerine getirilmesi için Mali Hizmetler Müdürlüğünün borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi ve yasal işlemlerin başlatılabilmesi için “Ödeme Emirlerini” zamanında düzenleyip daha sonra bu borçluları Hukuk İşleri Müdürlüğüne havale etmesi gerekmektedir.

Yapılan tüm bu işlemler neticesinde hala borçlu borcunu ödemiyor veya borçluya ulaşılamıyorsa artık İdarenin yapması gereken, Kanunun öngördüğü şekilde alacaklı amme idaresinin o mahaldeki en büyük memuru tarafından Cumhuriyet Savcılığına ihbar

yükümlülüğünün yerine getirilmesini sağlamasıdır.

Yapılan incelemelerimiz neticesinde; İdare tarafından sırasıyla yapılması gereken bu işlemler arasındaki zaman diliminin çok açıldığı veya bazılarının hiç yapılmadığı, ayrıca önceki yıllardan devrederek gelen alacaklardan ötürü Belediye alacakları yıllar içinde zamanında tahsil edilemeden sonraki yıllara aktarılarak gelir kaybına neden olduğu görülmüştür. Üstelik İdare tarafından 6183 sayılı Kanunun 115’inci maddesine göre Cumhuriyet Savcılığına bildirim yükümlülüğü hiç çalıştırılmadığı için İdare tarafından belli bir aşamaya kadar getirilen Belediye alacaklarının takibi tamamlanamamıştır. Dolayısıyla Belediye gelirlerinden bazı kalemlerin tahakkuk ve tahsilat oranları düşük seviyelerde kalmıştır.

Mamak Belediyesine ait 2017 yılı Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelinde önemli olarak gördüğümüz ancak tahakkuk tahsilat oranı düşük kalarak gelecek yıla devreden bazı gelir kalemleri aşağıda gösterilmektedir:

Tablo 3: Tahakkuk Tahsilat Oranı Tablosu

Kurumsal Sınıflandırma				Açıklama	Toplam Tahakkuk (TL)	Yılı Net Tahsilatı (TL)	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk (TL)	Tahak. Tahsilat Oranı %
I	II	III	IV					
1	2	9	53	Arazi Vergisi	447.798,57	176.549,25	271.249,32	38,29
1	2	9	54	Çevre Temizlik Vergisi	4.803.746,60	850.205,84	3.953.540,76	17,2
1	3	9	53	İlan ve Reklam Vergisi	1.401.388,86	295.900,12	1.105.488,74	20,07
1	6	9	53	İşgal Harcı	5.541.085,95	1.549.340,86	3.991.745,09	27,92
5	3	2	99	Diğer İdari Para Cezaları	1.689.349,18	453.290,75	1.236.058,43	26,83
5	3	4	99	Diğer Vergi Cezaları	2.912.715,85	1.134.776,07	1.777.939,78	38,83
5	9	1	6	Kişilerden Alacaklar	2.004.371,48	297.713,93	1.706.657,55	14,85

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere tahakkuk tahsilat oranı bazı gelir kalemlerinde oldukça düşük kalmıştır. Bütçe Kesin Hesabında bu şekilde olup tahsil edilemeyen ve gelecek yıla devreden toplam gelir tahakkuku tutarı 54.636.893,94 TL’dir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediye gelirlerinin tahakkuk ve tahsilat işlemleri 1319 Sayılı Emlak Vergi Kanunu,2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu, 1608 Sayılı Kabahatler Kanunu ve 6183 sayılı Amme Alacakları ilgili hükümleri gereğince tahakkuk, tahsilat ve takip işlemleri gerçekleştirilmekte olup, tahakkuk artışının azaltılması yönünde gerekli çalışmalar yapılmaktadır” denilmektedir.

Sonuç olarak Her ne kadar Kamu İdaresi tarafından tahakkuk artışının azaltılması yönünde gerekli çalışmalar yapılacağı ifade edilmişse de Bütçe Kesin Hesabında yer almakta olup tahsil edilemeden gelecek yıla devreden gelir tahakkuku toplamı 54.636.893,94 TL'dir. Bu tutarın ne kadarlık bir kısmının tahsil edileceği ile bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 15: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda % 10'luk Limitin Aşılması

4734 sayılı Kanununun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitlerin aşılmasına rağmen, Kamu İhale Kurulundan uygun görüşü alınmadığı görülmüştür.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde:

"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemez.

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.

Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz.

..."

Denilmiş olup, aynı Yasanın "İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde ise aynen:

"Ek: 30/7/2003-4964/38 md.) Bu Kanununun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz."

Hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan söz konusu Yasanın “Görevlilerin Ceza Sorumluluğu” başlıklı 60’ıncı maddesinde de:

“İhale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulduklarının, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir. (Değişik son cümle: 30/7/2003-4964/36 md.) Bu Kanuna aykırı fiil veya davranışlardan dolayı hüküm giyen idare görevlileri, bu Kanun kapsamına giren işlerde görevlendirilemezler.

Bu Kanun kapsamına giren işlerden dolayı yargı organlarınca herhangi bir ceza verilmiş olanlar, bu Kanun kapsamına giren bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca bu Kanunun ve ilgili diğer mevzuatın uygulanması ile görevli ve yetkili kadrolara atanamaz ve görev alamazlar.

(Değişik üçüncü fıkra: 30/7/2003-4964/36 md.) 5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62 nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır.”

Denilmektedir.

Yukarıda yer alan madde hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; 4734 sayılı kanun kapsamında olan kurumların, Kanunun 21 ve 22’nci maddelerinde belirtilen parasal limitler dahilinde yapacakları harcamaların yıllık toplamının idarenin bütçesine bu amaçla konulacak ödeneklerin % 10 unun aşamayacağı, bu düzenleme ile kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların 4734 sayılı kanunda belirtilen temel ilke ve usullere uygun şekilde ve öncelikle açık ihale usulü ile yapılmasının amaçlandığı, esasen bir ihale usulü olmayan 22/d maddesi ile buna benzer bir alım şekli olan 21/f pazarlık uygulamasına kurumların daha sınırlı hallerde başvurmalarının arzulandığı görülmektedir.

Mamak Belediyesinde yaptığımız incelemelerde; yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı olarak İdarenin 22/d ve 21/f kapsamında yaptığı mal alımlarında, İdarenin bütçesine bu

amaçla konulmuş olan ödeneklerin % 10'u olan 7.133.257,30 TL'yi Kamu İhale Kurulundan herhangi bir uygun görüş almadan 2.112.575,62 TL aştığı tespit edilmiştir.

Tablo 4: % 10 Limit Aşımı Tablosu

Ödeneğin Niteliği	Toplam Ödenek Tutarı	Toplam Ödeneğin % 10'u (Limit)	2017 Yılı 22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı	Limiti Aşan Tutar (TL)
Mal Alım Ödeneği	71.332.573,00	7.133.257,30	9.244.832,92	2.112.575,62
Hizmet Alım Ödeneği	78.799.878,00	7.879.987,80	2.783.948,98	-
Yapım İşleri Ödeneği	85.689.000,00	8.568.900,00	6.522.139,67	-
			TOPLAM	2.112.575,62

Kamu idaresi cevabında; "4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu 62'nci maddesinin (1) bendinde belirtilen; "Ek: 30.7.2003-4964/38 md.) Bu kanunun 21 ve 22'inci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaları yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kanununun uygun görüşü olmadıkça aşamaz." Hükmü gereği 2017 yılı mal alım ödeneği limiti aşan tutarlarla ilgili harcama birimi yetkililerine 2018 yılı harcamalarında limiti aşmamaları konusunda gereken hassasiyeti göstermeleri ve aşan tutar için Kamu İhale Kurumu'ndan izin almaları gerektiği bildirilmiştir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından harcama birimi yetkililerine 2018 yılı harcamalarında limiti aşmamaları konusunda gereken hassasiyeti göstermeleri ve aşan tutar için Kamu İhale Kurumu'ndan izin almaları gerektiğinin bildirildiği ifade edilmiştir.

Bulgu konusu hususun düzeltilip düzeltilmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI**

MAMAK BELEDİYE BAŞKANLIĞI 2017 YILI BİLANÇOSU									
		N-2 Yılı	N-1 Yılı	Cari Yıl			N-2 Yılı	N-1 Yılı	Cari Yıl
		TL	TL	TL			TL	TL	TL
I	DÖNEN VARLIKLAR	82.433.554,06	93.029.696,53	90.022.383,25	III	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	46.688.842,93	44.109.582,70	49.548.727,63
A	HAZIR DEĞERLER	4.038.811,42	14.545.624,19	5.430.862,55	A	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0	0	0
1	Kasa Hesabı	3.972,89	0	0	1	Banka Kredileri Hesabı	0	0	0
2	Alınan Çekler Hesabı	0	0	0	2	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0	0	0
3	Banka Hesabı	2.977.597,37	13.056.807,74	3.864.142,54	3	Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı	0	0	0
4	Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesa (-)	41.300,00	19.757,88	196,2	4	Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	0	0	0
5	Proje Özel Hesabı	0	0	0	B	KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0	0	0
6	Döviz Hesabı	0	0	0	1	Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hes	0	0	0
7	Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)	0	0	0	C	FAALİYET BORÇLARI	36.954.390,52	32.274.765,30	37.583.515,07
8	Diğer Hazır Değerler Hesabı	106,52	415,67	969,68	1	Bütçe Emanetleri Hesabı	36.954.390,52	32.274.765,30	37.583.515,07
9	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesab	1.098.434,64	1.508.158,66	1.565.946,53	2	Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı	0	0	0
B	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	0	0	0	D	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	6.465.885,92	6.617.602,71	7.157.959,28
3	ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0	0	0	1	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	1.537.130,05	1.699.211,23	2.728.455,26
3	KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0	0	0	2	Emanetler Hesabı	4.928.755,87	4.918.391,48	4.429.504,02
1	Menkul Varlıklar Hesabı	0	0	0	E	ALINAN AVANSLAR	0	0	0

T.C. Sayıştay Başkanlığı

2	Diğer Menkul Kıymet ve Varlıklar Hesabı	0	0	0	1	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0	0	0
C	FAALİYET ALACAKLARI	49.387.874,56	48.823.329,93	54.363.950,39	2	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	0	0	0
1	Gelirlerden Alacaklar Hesabı / Alıcılar	722.670,20	943.304,81	1.626.905,62	F	YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM HAKEDİŞL	0	0	0
2	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	41.628.304,42	34.215.882,01	44.520.738,30	1	Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakedişl	0	0	0
3	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	2.782.593,52	7.064.612,92	5.301.369,91	G	ÖDENECEK VERGİ ve DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	3.256.252,39	2.421.157,63	2.743.892,00
4	Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	4.254.306,42	6.599.530,19	2.914.936,56	1	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	1.223.706,39	819.436,36	991.074,34
5	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	0	0	0	2	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hes	711.771,58	611.774,34	1.234.288,17
D	KURUM ALACAKLARI	0	0	0	3	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Y	1.032.802,70	701.975,21	230.557,77
1	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hes	0	0	0	4	Kamu İdareleri Payları Hesabı	287.971,72	287.971,72	287.971,72
2	Takipteki Kurum Alacakları Hesabı	0	0	0	5	Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlend	0	0	0
E	DİĞER ALACAKLAR	1.503.704,85	1.611.044,74	1.706.657,55	H	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLAR	0	2.777.230,09	2.063.361,28
1	Kişilerden Alacaklar Hesabı	1.503.704,85	1.611.044,74	1.706.657,55	1	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0	2.777.230,09	2.063.361,28
F	STOKLAR	1.287.846,50	2.144.914,88	3.537.915,75	2	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı	0	0	0
1	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	1.287.846,50	2.144.914,88	3.537.915,75	I	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAH	0	0	0
2	Ticari Mallar Hesabı	0	0	0	1	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	0	0	0
3	Diğer Stoklar Hesabı	0	0	0	2	Gider Tahakkukları Hesabı	0	0	0
G	ÖN ÖDEMELER	1.544.436,64	1.403.152,94	1.366.440,28	J	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	12.314,10	18.826,97	0
1	İş Avans ve Kredileri Hesabı	0	0	0	1	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	12.314,10	18.826,97	0
2	Personel Avansları Hesabı	0	0	0	2	Sayım Fazlaları Hesabı	0	0	0
3	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	1.230.136,64	1.279.902,94	1.356.840,28	3	Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynak	0	0	0

T.C. Sayıştay Başkanlığı

4	Akreditifler Hesabı	0	0	0	IV	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	122.619.673,68	115.946.053,41	143.003.065,08
5	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Kredi	314.300,00	123.250,00	9.600,00	A	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	80.645.423,27	82.180.636,10	102.066.707,74
6	Proje Özel Hesabından Verilen Avans ve A	0	0	0	1	Banka Kredileri Hesabı	80.645.423,27	82.180.636,10	102.066.707,74
7	Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Av	0	0	0	2	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0	0	0
H	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAH	0	37.421,33	20.205,08	3	Tahviller Hesabı	0	0	0
1	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	0	37.421,33	20.205,08	4	Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	0	0	0
I	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	24.670.880,09	24.464.208,52	23.596.351,65	B	UZUN VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	0	0	0
1	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	24.670.880,09	24.464.208,52	23.596.351,65	1	Dış Mali Borçlar Hesabı	0	0	0
2	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	0	0	0	C	DİĞER BORÇLAR	41.974.250,41	22.977.508,23	19.455.489,67
2	Sayım Noksanları Hesabı	0	0	0	1	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	0	0	0
II	DURAN VARLIKLAR	1.993.189.019,71	2.257.816.286,85	2.950.996.637,05	2	Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendir	41.974.250,41	22.977.508,23	19.455.489,67
A	Menkul Varlıklar	0	0	0	D	ALINAN AVANSLAR	0	0	0
1	Menkul Varlıklar Hesabı	0	0	0	1	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0	0	0
2	Diğer Menkul Kıymet ve Varlıklar Hesabı	0	0	0	2	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	0	0	0
B	FAALİYET ALACAKLARI	525.691,63	3.079.266,75	1.481.222,56	E	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0	10.787.909,08	12.281.409,82
1	Gelirlerden Alacaklar Hesabı/Alıcılar He	32.995,64	628,41	3.780,41	1	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0	10.787.909,08	12.281.409,82
2	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	492.695,99	3.078.638,34	1.477.442,15	2	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı	0	0	0
3	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	0	0	0	F	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER ve GİDER TA	0	0	9.199.457,85
C	KURUM ALACAKLARI	0	0	343.000,00	1	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı	0	0	0
1	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hes	0	0	343.000,00	2	Gider Tahakkukları Hesabı	0	0	9.199.457,85

D	MALİ DURAN VARLIKLAR	5.014.451,97	7.159.598,24	9.758.315,49	G	DIĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0	0	0
1	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler He	5.014.231,97	7.159.378,24	9.758.095,49	1	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesa	0	0	0
2	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırıl	220	220	220	V	ÖZ KAYNAKLAR	1.906.314.057,16	2.190.790.347,27	2.848.467.227,59
3	SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	0	0	0	A	NET DEĞER	1.965.089.649,86	2.280.198.219,38	2.959.244.636,88
E	MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.985.378.911,45	2.245.307.457,20	2.937.144.134,34	1	Net Değer / Sermaye Hesabı	1.965.089.649,86	2.280.198.219,38	2.959.244.636,88
1	Arazi ve Arsalar Hesabı	1.595.140.155,50	1.767.270.215,00	2.406.138.891,16	B	DEĞER HAREKETLERİ	0	0	0
2	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	111.775.444,43	84.083.293,27	85.181.271,68	1	Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı	0	0	0
3	Binalar Hesabı	205.563.156,77	303.285.534,68	315.149.360,64	2	Değer Hareketleri Sonuç Hesabı	0	0	0
4	Tesis, Makine, Cihaz ve Aletler Hesabı	11.162.715,04	17.892.913,04	18.201.729,89	C	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	0	0	0
5	Taşıtlar Hesabı	14.959.298,18	15.418.753,58	17.538.193,53	1	Yeniden Değerleme Farkları Hesabı	0	0	0
6	Demirbaşlar Hesabı	17.270.238,66	21.181.786,64	28.596.741,07	D	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	654.665,05	654.665,05	0
7	Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı	0	0	0	1	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	654.665,05	654.665,05	0
8	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	58.460.493,93	68.468.895,86	84.485.738,13	E	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-47.432.897,26	-57.950.005,25	-90.062.537,16
9	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	87.968.396,80	104.643.856,85	150.823.684,50	1	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları (-)	47.432.897,26	57.950.005,25	90.062.537,16
0	Yatırım Avansları Hesabı	0	0	0	F	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-11.997.360,49	-32.112.531,91	-20.714.872,13
F	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0	0	0	1	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	0	0	0
1	Haklar Hesabı	510.877,04	1.032.343,51	1.924.837,36	2	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)	11.997.360,49	32.112.531,91	20.714.872,13
2	Özel Maliyetler Hesabı	0	0	0					

T.C. Sayıştay Başkanlığı

3	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	510.877,04	1.032.343,51	1.924.837,36					
G	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TA	0	0	0					
1	Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı	0	0	0					
H	DİĞER DURAN VARLIKLAR	2.269.964,66	2.269.964,66	2.269.964,66					
1	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran	3.766.170,05	3.966.816,30	3.998.759,48					
2	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı	0	0	0					
3	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	1.496.205,39	1.696.851,64	1.728.794,82					
	AKTİF TOPLAMI	2.075.622.573,77	2.350.845.983,38	3.041.019.020,30		PASİF TOPLAMI	2.075.622.573,77	2.350.845.983,38	3.041.019.020,30
1	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0	0	0	A	ÖDENEK HESAPLARI	0	0	0
2	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0	0	0	1	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0	0	0
B	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	16.777.759,88	17.419.307,14	18.374.640,15	2	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	0	0	0
1	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	16.777.759,88	17.419.307,14	18.374.640,15	B	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	16.777.759,88	17.419.307,14	18.374.640,15
2	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI	0	0	0	1	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	16.777.759,88	17.419.307,14	18.374.640,15
C	TAAHHÜT HESAPLARI	0	0	1.233.445,56	2	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	0	0	0
1	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	0	0	1.233.445,56	C	TAAHHÜT HESAPLARI	0	0	1.233.445,56
D	Diğer Nazım Hesaplar	0	0	0	1	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0	0	1.233.445,56

T.C. Sayıştay Başkanlığı

1	Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı	0	0	0	D	Diğer Nazım Hesaplar	0	0	0
2	MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	0	0	0	1	Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	0	0	0
GENEL TOPLAM		2.092.400.333,65	2.368.265.290,52	3.060.627.106,01	GENEL TOPLAM		2.092.400.333,65	2.368.265.290,52	3.060.627.106,01

2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hes. Kodu	Yardımcı Hesap Kod	GİDERİN TÜRÜ	2015 Yılı		2016 Yılı		Cari Yıl (2017)		Hes. Kodu	Yardımcı Hesap Kod	GELİRİN TÜRÜ	2015 Yılı		2016 Yılı		Cari Yıl (2017)	
			TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr				TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
			.1														
630	1	Zamlar ve Tazminatlar	46.676.567	23	62.544.146	74	50.425.811	57	600	1	Vergi Gelirleri	66.284.830	8	82.496.961	80	84.656.029	11
630	2	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	8.917.587	3	8.375.595	4	8.553.764	40	600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.312.075	12	3.956.657	82	7.961.273	94
630	3	Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	86.920.670	93	101.030.823	8	115.125.272	98	600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	3.317.084	53	3.977.863	50	4.274.326	52
630	4	YTL Cinsinden Diğer İç Borç Faiz Giderleri	13.758.160	20	12.384.219	23	23.336.692	24	600	5	Diğer Gelirler	120.619.653	57	124.335.553	29	150.422.271	3
630	5	Sosyal Güvenlik Kurumu'na	4.330.317	30	6.941.350	68	7.979.405	96	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0	0	2.682.078	41	1.290.301	72
630	12	Mal Satış Gelirleri	47.855	38	94.794	35	350	46			GELİRLER TOPLAMI	194.533.643	30	217.449.114	82	248.604.202	32
630	13	Tesis, Makine Ve Cihazların Amortisman Giderleri	11.758.784	16	11.910.753	48	18.101.084	95			FAALİYET SONUCU	-11.997.360	49	-32.112.531	91	-20.714.872	13
630	14	Zirai Maddeler	23.187.223	81	24.421.524	36	37.605.160	43									
630	20	Vergi Gelirleri	10.690.831	65	21.309.544	98	8.118.650	21									
630	25	Bedelsiz Olarak Devredilen Alınan Arazi Ve Arsalar	0	0	112.000	0	0	0									
630	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	243.006	10	436.894	79	72.881	25									
		GİDERLER TOPLAMI	206.531.003	79	249.561.646	73	269.319.074	45									

Örnek-78